

Nowa ustawa o biegłych rewidentach

*Reforma audytu - wybrane
zagadnienia*

Marcin Dymek

30 listopada 2017 r.

Seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń

„Zamknięcie Roku 2017”

Spis treści

- 1. Niezależność biegłego rewidenta**
- 2. Sprawozdawczość biegłego rewidenta i firm audytorskich**
- 3. Obowiązki komitetów audytu**

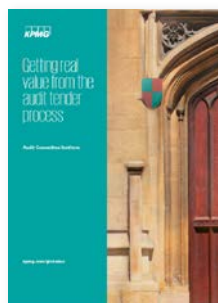
Akty prawne i wybrane publikacje KPMG

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/56/UE
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 537/2014 („Rozporządzenie UE”) (**wejście w życie 1 stycznia 2017 r.**)
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym („(Nowa) ustawa o biegłych rewidentach”) (**wejście w życie 21 czerwca 2017 r.**)

Wybrane publikacje KPMG:

*EU audit reform -
guide for audit
committees*

*Getting real value
from the audit
tender
process guide*

*EU audit reform:
4 observations for
audit committees*

*Regulacje Unii Europejskiej
dotyczące ustawowych
badań sprawozdań
finansowych: Najczęściej
zadawane pytania*

1. Niezależność biegłego rewidenta

Rotacja firmy audytorskiej w JZP

	Ustawa o biegłych rewidentach
Rotacja firmy audytorskiej (JZP)	<ul style="list-style-type: none">• Okres bazowy: 5 lat• Brak opcji przedłużenia o kolejny okres bazowy• Możliwość przedłużenia w wyjątkowych przypadkach: do 2 lat (za zgodą KNF)• Okres karencji: 4 lata <p>PRZEPISY PRZEJŚCIOWE:</p> <ul style="list-style-type: none">• Art. 284 ust.2 - wymóg 5 letniej rotacji obowiązuje do badania SF za lata obrotowe rozpoczynające się po 31.12.2017• oznacza to, iż jeżeli badanie za 2017 r. jest 6 – 10 rokiem badania, wciąż można je wykonać• dla JZP badanych 11-20 lat lub powyżej 20 lat obowiązują bezpośrednio przepisy przejściowe z Rozporządzenia UE (Art. 41) – brak wymogu rotacji do 2023 lub 2020, odpowiednio
Rotacja kluczowego biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none">• Co 5 lat• Okres karencji: 3 lata
Minimalny okres umowy o badanie	<ul style="list-style-type: none">• Minimum: 2 lata (dla pierwszej umowy oraz dla przedłużenia pierwszej umowy)• Zastosowanie: wszystkie jednostki• Dotyczy umów o badanie sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się po 16 czerwca 2016 r.

Usługi dodatkowe dla JZP

	Rozporządzenie UE	Ustawa o biegłych rewidentach
Usługi dodatkowe	<ul style="list-style-type: none">• „Czarna lista” – usługi zabronione• Usługi warunkowo dozwolone: usługi podatkowe i wyceny - opcja kraju członkowskiego• Zakres ograniczeń: JZP oraz jej jednostki dominujące i kontrolowane na terenie UE	<ul style="list-style-type: none">• „Biała lista” – usługi dozwolone, w tym wszystkie czynności rewizji finansowej (art. 136)▪ Zakres ograniczeń: JZP oraz jej jednostki dominujące i kontrolowane na terenie UE

Usługi dodatkowe dla JZP

	Rozporządzenie UE	Ustawa o biegłych rewidentach
Usługi dodatkowe (przepisy przejściowe)	<ul style="list-style-type: none">• „Czarna lista” obowiązuje od początku badanego okresu do dnia wydania sprawozdania z badania• Obowiązuje od 1 stycznia 2017 r. (rok obrotowy JZP = rok kalendarzowy)• Wyjątek: Opracowywanie i wdrażanie procedur kontroli wewnętrznej lub procedur zarządzania ryzykiem związanych z przygotowaniem lub kontrolowaniem informacji finansowych lub opracowywanie i wdrażanie technologicznych systemów dotyczących informacji finansowej - zakaz obowiązuje również dla roku poprzedzającego rok objęty badaniem	<ul style="list-style-type: none">• Biała lista usług dozwolonych obowiązuje do badań ustawowych sprawozdań JZP sporządzonych za lata obrotowe rozpoczynające się po 31.12.2017• Usługi zabronione (niebędące na białej liście ale nie zabronione czarną listą z Rozporządzenia UE) świadczone na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy mogą być świadczone nie dłużej niż do 31.12.2017 r.

Usługi dozwolone - biała lista z ustawy

DOZWOLONE USŁUGI

Limit wynagrodzenia firmy audytorskiej za dozwolone usługi 70% (usługi na białej liście)

- czynności rewizji finansowej
- usługi, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych
- usługi a) przeprowadzania due diligence, b) wydawania listów poświadczających – wykonywane w związku z prospektem emisyjnym badanej jednostki
- usługi atestacyjne w zakresie informacji finansowych pro forma, prognoz wyników lub wyników szacunkowych, zamieszczane w prospekcie emisyjnym
- badanie historycznych informacji finansowych do prospektu
- weryfikacja pakietów konsolidacyjnych
- potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych
- usługi atestacyjne w zakresie sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz społecznej odpowiedzialności biznesu
- usługi polegające na ocenie zgodności informacji ujawnianych przez instytucje finansowe i firmy inwestycyjne z wymogami w zakresie ujawniania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń
- poświadczenia dotyczące sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla organów nadzoru, rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego spółki lub właścicieli, wykraczające poza zakres badania ustawowego i mające pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków

Świadczenie tych usług możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową badanej jednostki, po przeprowadzeniu przez komitet audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności.

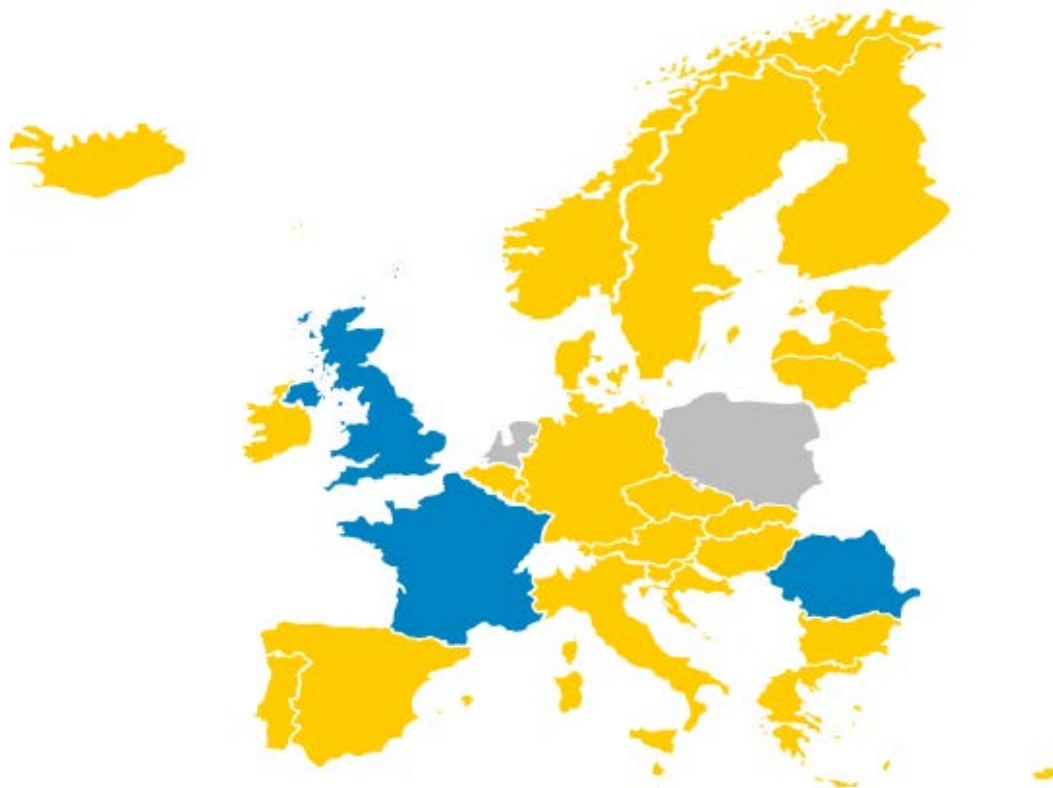
Usługi dodatkowe dla JZP

	Rozporządzenie UE	Ustawa o biegłych rewidentach
Limit wynagrodzenia firmy audytorskiej za dozwolone usługi	<ul style="list-style-type: none"> • Limit: 70% (usługi spoza „czarnej listy”) • Limitu nie stosuje się w odniesieniu do dozwolonych usług, których świadczenie jest wymagane przepisami krajowymi lub unijnymi • Zakres ograniczeń: tylko JZP • Okres rozliczenia: 3 lata • Obowiązuje od 2019/2020 r. • Tymczasowe odstąpienie - do 2 lat (zgoda organu nadzoru) 	<ul style="list-style-type: none"> • Limit: 70% (usługi na białej liście) • Limitu nie stosuje się w odniesieniu do dozwolonych usług, których świadczenie jest wymagane przepisami krajowymi lub unijnymi • Zakres ograniczeń: tylko JZP • Okres rozliczenia: 3 lata • Obowiązuje od 2019/2020 r. • Tymczasowe odstąpienie - do 2 lat (zgoda KNA)

Tymczasowe odstąpienie od limitu – na wniosek firmy audytorskiej biorąc pod uwagę zagrożenia dla niezależności firmy, zastosowane przez firmę dodatkowe zabezpieczenie, ważny interes firmy lub badanej JZP.

Niezależność biegłego rewidenta – usługi dodatkowe

- List of prohibitions as per the Regulation
- 'White' list approach*
- Additional prohibitions

Źródło: Member States' implementation of new EU audit rules as of June 2017, prezentacja Accountancy Europe

Rotacja firmy audytorskiej

- * 5 years for SIFIs
- ** 8 years for banks
- *** 9 years for banks

Źródło: Member States' implementation of new EU audit rules as of June 2017, prezentacja Accountancy Europe

2. Sprawozdawczość biegłego rewidenta i firm audytorskich

Sprawozdawczość z badania

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Dodatkowe sprawozdanie dla Komitetu Audytu (dotyczy tylko JZP)

Sprawozdanie z badania - nowe wymogi MSB - kluczowe zagadnienia badania

Kluczowe zagadnienie badania:

Specyficzne dla danej jednostki

Oparte na przedstawieniu faktów

Przedstawione w sposób zwięzły i wolny od technicznego żargonu, ale

wystarczająco, żeby zrozumieć jak do zagadnienia podszedł biegły rewident

Dodatkowe sprawozdanie dla komitetu audytu

**Sprawozdanie sporządzone
na piśmie**

**Bardziej szczegółowe
informacje na temat
wyników badania**

**Udostępniane przez
biegłego rewidenta na
żądanie właściwego
organu nadzoru**

**Przekazywane nie
później niż w dniu
wydania sprawozdania
z badania**

**Przekazywane radzie
nadzorczej jeśli nie ma
komitetu audytu
w jednostce**

Biegły rewident omawia kluczowe kwestie wynikające z badania ustawowego, które zostały wymienione w sprawozdaniu dla komitetu audytu

Inicjatorem może być zarówno komitet audytu jak i biegły rewident

Kwestie te mogą być omawiane z komitetem audytu, zarządem lub radą nadzorczą JZP

Dodatkowe sprawozdanie dla komitetu audytu

Opcje z Rozporządzenia UE:

- Możliwość przekazania również Radzie Nadzorczej
- Możliwość ujawnienia określonym stronom trzecim przez Komitet Audytu

Zakres sprawozdania określony przepisami Rozporządzenia UE, ale państwo członkowskie może ustalić dodatkowy zakres

Ustawa:

- Sprawozdanie przedkładane do wiadomości RN i Zarządowi badanej JZP
- Komitet Audytu może udostępnić sprawozdanie walnemu zgromadzeniu (wspólnikom lub właścicielom) JZP

Nie zawiera dodatkowych wymogów dotyczących zakresu sprawozdania

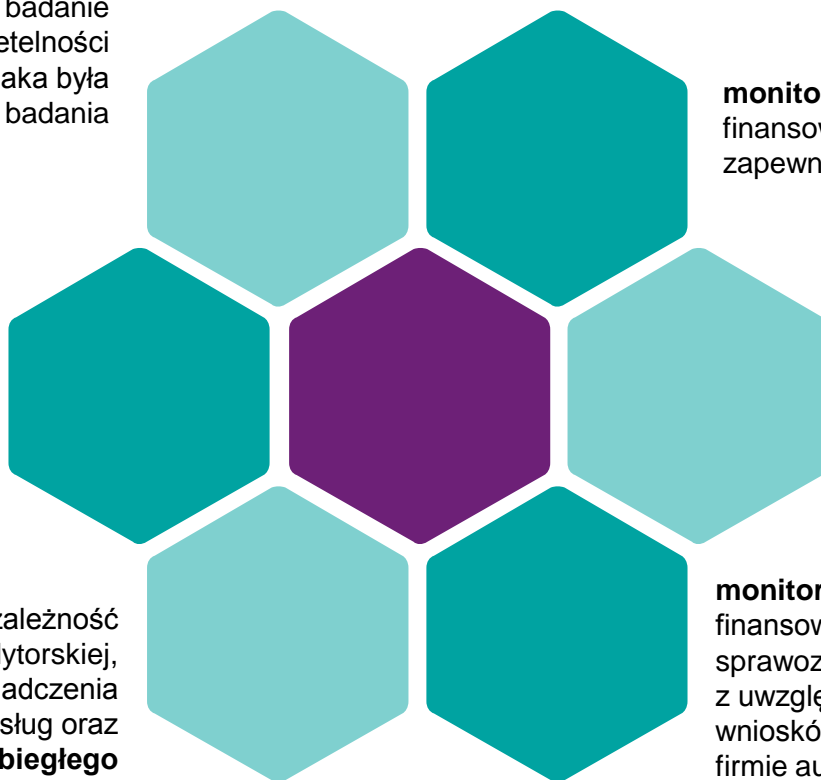
3. Obowiązki komitetów audytu

Zadania komitetów audytu wg nowej ustawy

Informuje radę nadzorczą o wynikach badania i **wyjaśnia** w jaki sposób badanie przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej i jaka była rola komitetu audytu w procesie badania

Opracowuje polityki wyboru firmy audytorskiej i **określa procedurę wyboru; przedstawia rekomendacje** radzie nadzorczej

kontroluje i monitoruje niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, **opracowuje politykę** świadczenia dozwolonych dodatkowych usług oraz **ocenia niezależność biegłego rewidenta oraz wyraża zgodę na świadczenie** dozwolonych usług niebędących badaniem

monitoruje proces sprawozdawczości finansowej i **przedkłada zalecenia** w celu zapewnienia jego rzetelności

monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej

monitoruje wykonywanie czynności rewizji finansowej, w szczególności badanie sprawozdania finansowego – z uwzględnieniem wszelkich ustaleń i wniosków KNA wynikających z kontroli w firmie audytorskiej

Skład komitetów audytu

- ➔ Członkowie komitetu audytu są powoływani przez radę nadzorczą, inny organ nadzorczy lub kontrolny spośród członków tego organu
- ➔ W skład komitetu audytu wchodzi przynajmniej 3 członków
- ➔ **Większość** członków komitetu audytu, w tym przewodniczący, powinna być **niezależna od JZP**
- ➔ Przynajmniej jeden członek komitetu audytu powinien posiadać **wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych**
- ➔ Członkowie komitetu audytu powinni posiadać **wiedzę i umiejętności z zakresu branży**, w której działa jednostka (jeden lub poszczególni w określonych zakresach)
- ➔ Przewodniczący komitetu audytu jest **powoływany przez jego członków lub radę nadzorczą** lub inny organ nadzorczy lub kontrolny JZP

Kryteria niezależności
członka komitetu audytu

Zatwierdzanie usług innych niż badanie ustawowe

Zgodnie z art. 5 ust. 4 Rozporządzenia UE komitet ds. audytu zatwierdza usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych inne niż zabronione usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, po przeprowadzeniu odpowiedniej oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej przeprowadzających badania ustawowe jednostek interesu publicznego.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 pkt 4 Ustawy o biegłych rewidentach komitet ds. audytu dokonuje oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyraża zgodę na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego.

Wymogi te są zasadniczo zgodne z wymogami Art. 5 ust. 4 Rozporządzenia UE

Odpowiedzialność - JZP

JZP lub członkowie jej organów oraz podmioty z nimi powiązane oraz powiązane strony trzecie [o których mowa w o których mowa w art. 23 ust. 3 akapit drugi lit. c rozporządzenia nr 537/2014] podlegają karze administracyjnej za naruszenie przepisów ustawy lub rozporządzenia w przypadku gdy:

- nie posiadają polityki w zakresie świadczenia dodatkowych usług przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci;
- nie posiadają polityki w zakresie wyboru firmy audytorskiej;
- nie przestrzegają przepisów dotyczących: a) wyboru firmy audytorskiej, w tym stosowania klauzul zabronionych, b) zawarcia umowy na badanie na okres krótszy niż 2-letni i dłuższy niż 5-letni z uwzględnieniem przypadku, kiedy KNF wyraża zgodę na przedłużenie okresu zatrudnienia, c) obowiązkowych okresów karencji, d) procedury wyboru firmy audytorskiej, e) obowiązku informowania KNF o fakcie, że wyboru firmy audytorskiej dokonuje organ inny niż organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe;
- nie przestrzegają obowiązków związanych z rotacją firmy audytorskiej;
- nie przestrzegają przepisów dotyczących powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu;
- wywierają wpływ na wynik badania.

Karami administracyjnymi są:

- kara pieniężna (nie może przekroczyć kwoty 250 tys. złotych dla osób i 10% przychodów dla JZP)
- zakaz pełnienia funkcji członka organu zarządzającego, administracyjnego lub nadzorczego w jednostkach zainteresowania publicznego przez osoby odpowiedzialne za naruszenie przepisów ustawy lub Rozporządzenia UE przez okres od roku do 3 lat

Dziękuję

© 2017 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Biuro KPMG w Warszawie

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa
T: +48 (22) 528 11 00
F: +48 (22) 528 10 09
kpmg.pl

Prelegent KPMG:

Marcin Dymek

Partner, Financial Services

Head of Insurance Sector at
KPMG Poland

T: + 48 22 528 10 88
E: mdymek@kpmg.pl

KPMG Poland

© 2017 KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.